

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΟΜΑΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ Ι - Τελική εξέταση Σεπτεμβρίου 2008
Να επιστραφεί η εκφώνηση των θεμάτων (υπογεγραμμένη από τον εξεταστή)

ΕΠΩΝΥΜΟ (εξεταζόμενου/ης)	
ΟΝΟΜΑ (εξεταζόμενου/ης)	
Αριθμός Μητρώου	
Υπογραφή επιτηρητή	Υπογραφή (εξεταζόμενου/ης)

Βαθμολογία Προβλημάτων

Θέμα	(βαθμός εξέτασης)		
1			
2			
3			
4			
5			

1° ΘΕΜΑ [0-1.5 βαθμοί]

Απαντήστε τσεκάροντας με ένα X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι την σωστή απάντηση. Κάθε σωστή απάντηση μετρά 0.25 βαθμοί, ενώ κάθε λανθασμένη -0.125 βαθμοί.

Ερώτηση #	1	2	3	4	5	6
Απάντηση Α						
Απάντηση Β						
Απάντηση Γ						

2° ΘΕΜΑ [0-2 βαθμοί]

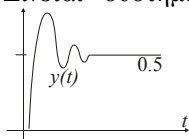
Απαντήστε τσεκάροντας με ένα X στο αντίστοιχο τετραγωνάκι την σωστή απάντηση. Κάθε σωστή απάντηση μετρά 0.25 βαθμοί, ενώ κάθε λανθασμένη -0.25 βαθμοί.

Ερώτηση #	1	2	3	4	5	6	7	8
Απάντηση Α								
Απάντηση Β								

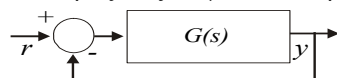
Ερωτήσεις 1^{ου} Θέματος

- Δίνεται το ακόλουθο διακριτό σύστημα με $G(s) = K \frac{s-1}{s+1}$. Ποια είναι η τιμή του (θετικού) K έτσι ώστε το $e_{ss}|_{l(t)}$ να είναι το μικρότερο δυνατό; Α) $\varepsilon \approx 0^+$, Β) 1, Γ) 0.25.
- Έστω συνεχές σύστημα ανοικτού βρόχου μηδενικής τάξης με περιθώριο κέρδους +20db για $\omega=0.1$ rad/sec. Ζητείται να σχεδιαστεί ελεγκτής κέρδους K με μοναδιαία αρνητική ανατροφοδότηση. Πόση είναι η τιμή K έτσι ώστε το $e_{ss}|_{l(t)}$ να είναι το μικρότερο δυνατό; Α) 10, Β) 0.1, Γ) 20.
- Έστω συνεχές σύστημα ανοικτού βρόχου μηδενικής τάξης με περιθώριο κέρδους +20db και περιθώριο φάσης 0° . Ζητείται να σχεδιαστεί ελεγκτής κέρδους K με μοναδιαία αρνητική ανατροφοδότηση. Πόση είναι η τιμή K έτσι ώστε το $e_{ss}|_{l(t)}$ να είναι το μικρότερο δυνατό; Α) δεν ορίζεται, Β) 0.1, Γ) 20.
- Έστω ευσταθές σύστημα κλειστού βρόχου, μοναδιαίας αρνητικής ανατροφοδότησης με συνάρτηση μεταφοράς του απευθείας κλάδου $G(s)$ με χαρακτηριστικά $\angle G(j0) = -90^\circ$. Ποια είναι η απόκριση του συστήματος για μία σταθερή είσοδο με εύρος ένα (1); Α) 1, Β) 0, Γ) δεν ορίζεται.
- Δίνεται σύστημα ανοικτού βρόχου με συνάρτηση μεταφοράς $G(s)$. Η βηματική του απόκριση είναι

όπου η έξοδος συγκλίνει στην μόνιμη κατάσταση στην τιμή 0.5. Έστω τώρα το ευσταθές

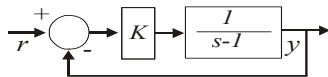
κλειστό σύστημα εύρος 1 ($r(t)=1(t)$); Α) 0, Β) 0.5, Γ) 1. Πόσο είναι το μόνιμο σφάλμα για μία βηματική είσοδο με

6. Έστω το σύστημα με $G(s)$ τύπου ένα (1). Πόσο είναι το μόνιμο σφάλμα $\lim_{t \rightarrow \infty} (r(t) - 2y(t))$, όταν η είσοδος $r(t)$ είναι ράμπα; Α) Μηδέν, Β) Άπειρο, Γ) Πεπερασμένο και όχι μηδέν.

Ερωτήσεις 2^{ου} Θέματος

1. Έστω σύστημα ανοικτού βρόχου $G(s) = \frac{s - a_1}{s - a_2}$, $a_1 > a_2 > 0$. Είναι δυνατόν να σχεδιαστεί ελεγκτής $C(s)$ του οποίου όλοι οι πόλοι και τα μηδενικά να είναι εντός του αριστερού ημιεπιπέδου έτσι ώστε το κλειστό σύστημα (μοναδιαία αρνητική ανατροφοδότηση) να είναι ευσταθές; Α) Όχι, Β) Ναι.
2. Έστω σύστημα ανοικτού βρόχου $G(s) = \frac{s - a_1}{s - a_2}$, $a_1 > 0 > a_2$. Είναι δυνατόν να σχεδιαστεί ελεγκτής $C(s)$ του οποίου όλοι οι πόλοι και τα μηδενικά να είναι εντός του αριστερού ημιεπιπέδου έτσι ώστε το κλειστό σύστημα (μοναδιαία αρνητική ανατροφοδότηση) να είναι ευσταθές; Α) Όχι, Β) Ναι.

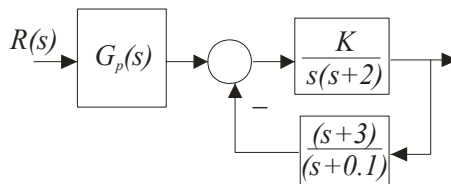

3. Έστω το κλειστό σύστημα του K ; Α) Ναι, Β) Όχι. Είναι δυνατόν να είναι ασταθές για θετικές τιμές του K ;
4. Δίνεται το χαρακτηριστικό πολυώνυμο της συνάρτησης μεταφοράς συνεχούς συστήματος $s^3 - s^2 - s + 1$. Πόσους πόλους έχει το σύστημα στο δεξιό ημιεπίπεδο Α) ένα ή Β) δύο;
5. Έστω σύστημα με συνάρτηση μεταφοράς $\frac{y}{r}(s) = \frac{1}{(s-2)^2}$. Αν η είσοδος είναι $r(t) = 1(t)$ ποια είναι η τελική τιμή της εξόδου $y(t)$; Α) Πεπερασμένη, Β) Άπειρη.
6. Δίνεται σύστημα ανοικτού βρόχου με συνάρτηση μεταφοράς $G(s)$. Έστω ότι το Bode διάγραμμα μέτρου $20 \log_{10} |G(j\omega)|$ έχει κλίση -60 dB/dec στις υψηλές συχνότητες. Είναι δυνατόν η φάση $\angle G(j\omega)$ να τείνει στις -180° στις υψηλές συχνότητες; Α) Ναι, Β) Όχι.
7. Δίνεται σύστημα ανοικτού βρόχου με συνάρτηση μεταφοράς $G(s)$. Το διάγραμμα φάσης $\angle G(j\omega)$ στις χαμηλές συχνότητες τείνει στις -180° και η κλίση του διαγράμματος μέτρου $20 \log_{10} |G(j\omega)|$ είναι 0 dB/dec . Είναι δυνατόν να υπάρξει τέτοιο (γραμμικό) σύστημα; Α) Ναι, Β) Όχι.
8. Δίνεται σύστημα ανοικτού βρόχου με συνάρτηση μεταφοράς $G(s)$. Έστω ότι το διάγραμμα φάσης $\angle G(j\omega)$ στις χαμηλές συχνότητες τείνει στις -90° . Είναι δυνατόν το σύστημα να είναι τύπου ένα (1); Α) Ναι, Β) Όχι

3^ο ΘΕΜΑ [2.0 βαθμοί]

Στο κάτωθι Σχήμα δίνεται το μοντέλο ενός συστήματος αυτομάτου ελέγχου.

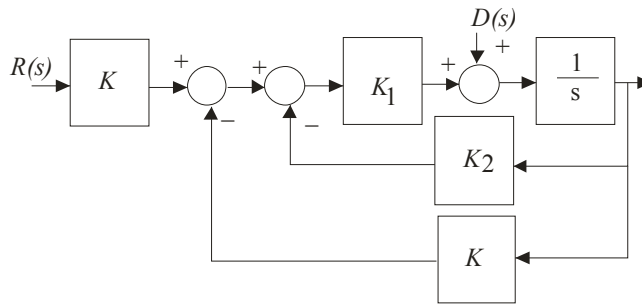
1. [1.0 β.] Να προσδιοριστεί το σφάλμα θέσης του παραπάνω συστήματος όταν είναι $K=0.4$ και $G_p(s) = 1$.
2. [1.0 β.] Να βρεθεί μία κατάλληλη τιμή για την συνάρτηση $G_p(s)$ έτσι ώστε να μηδενίζεται το αντίστοιχο σφάλμα θέσης.

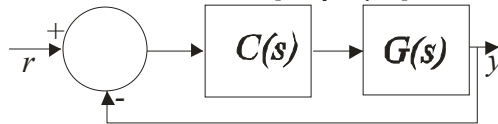
4^ο ΘΕΜΑ [2.0 βαθμοί]

Η συνάρτηση μεταφοράς ενός υποβρυχίου για τον έλεγχο βάθους φαίνεται στο κάτωθι διάγραμμα.

1. [0.6 β.] Να προσδιοριστεί η συνάρτηση μεταφοράς κλειστού βρόχου.
2. [0.4 β.] Να βρεθεί το σφάλμα στην μόνιμη κατάσταση που προκαλείται εξαιτίας της διαταραχής $D(s) = 1/s$, όταν η είσοδος $R(s) = 0$.
3. [1.0 β.] Να υπολογιστεί η απόκριση του συστήματος με είσοδο την μοναδιαία βηματική συνάρτηση $R(s) = 1/s$, μηδενική διαταραχή, όταν $K = K_2 = 1$, $1 \leq K_1 \leq 10$. Επιλέξτε το κέρδος K_1 για να έχετε την πιο γρήγορη απόκριση.

5° ΘΕΜΑ [2.5 βαθμοί]

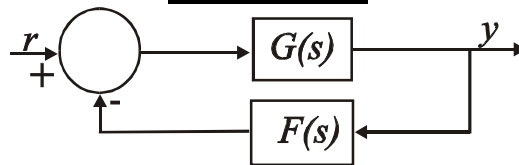

Θεωρείστε το ακόλουθο σύστημα

, όπου $G(s) = \frac{s}{(s+1)^2}$

- [1 β.] Να σχεδιαστεί ελεγκτής $C(s)$ έτσι ώστε οι δύο μοναδικοί πόλοι του κλειστού συστήματος να είναι στο $s = -2$.
- [1.5 β.] Με δεδομένο τον ελεγκτή που επιλέξατε στο προηγούμενο ερώτημα έστω ότι ο αριθμητής της $G(s)$ είναι $s+\Delta$ (αντί s). Δείξτε τους πόλους του κλειστού συστήματος ως συνάρτηση της «διαταραχής» Δ .

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ

$$1(t) \rightarrow \frac{1}{s}, \quad t \cdot 1(t) \rightarrow \frac{1}{s^2}, \quad e_{ss}|_{1(t)} = \frac{1}{1 + \lim_{s \rightarrow 0} G(s)F(s)}, \quad e_{ss}|_{t \cdot 1(t)} = \frac{1}{\lim_{s \rightarrow 0} sG(s)F(s)}$$

Όταν $G(s) = \frac{\omega_n^2}{s(s + 2\zeta\omega_n)}$, $F(s) = 1$ η απόκριση του ανωτέρω συστήματος για $0 < \zeta < 1$ είναι μια αποσβενυμένη ταλαντώση (ομοία με αυτή του σχήματος 2. Η μέγιστη τιμή της εξόδου του συστήματος είναι $M_{\text{peak}} = (1 + e^{-\zeta\pi/\sqrt{1-\zeta^2}}) \lim_{t \rightarrow \infty} y(t)$. Ο χρόνος στο οποίο το μέγιστο επιτυγχάνεται είναι $T_{\text{peak}} = \frac{\pi}{\omega_n \sqrt{1-\zeta^2}}$.

Για ένα σύστημα μοναδιαίας αρνητικής ανατροφοδότησης με n -πολους και m -μηδενικά ο γεωμετρικός τοπος έχει p -ασυμπτωτες με κεντρο ξ .

$$\xi = \frac{1}{n-m} \left[\sum_{i=1}^n \pi_i - \sum_{j=1}^m \mu_j \right], \quad \theta_p = \frac{2p+1}{n-m} 180^\circ \quad p = 0, 1, \dots, (n-m+1)$$